

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIB-581/11-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Mateřská škola a Základní škola, Břeclav, Herbenova 4
Sídlo:	Herbenova 4, 690 03 Břeclav
IČ:	70838771
Identifikátor:	610251121
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Miloslavou Poppovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti:	Herbenova 4, 690 03 Břeclav
Termín inspekční činnosti:	30. květen až 1. červen 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání žáků, zaměřená na žáky vzdělávané dle rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS) a příslušných vzdělávacích programů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou žákům vzdělávaným dle oborů vzdělání Pomocná škola a Základní škola speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále ŠVP ZŠS) a jeho souladu s právními předpisy a RVP ZŠS podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Mateřská škola a Základní škola, Břeclav, Herbenova 4 (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Mezi zapsanými činnostmi, které v tomto školním roce druhým rokem nevykonává, má přípravný stupeň základní školy speciální. Škola poskytuje vzdělávání na několika pracovištích. Počet žáků se v období školních let 2008/2009 - 2010/2011 snížil z 69 na 65. Žáci základní školy speciální (ZŠS) mají diagnostikované převážně střední mentální postižení (SMP), těžké mentální postižení (TMP) a souběžné postižení více vadami. Jsou vzdělávání ve 3 třídách a další dva žáci navštěvují třídu pro žáky s autismem. Kapacita

ZŠS byla k 1. září 2010 navýšena o 10, tj. na 38 žáků. Naplněnost ZŠS byla v době konání inspekce 60 %.

Všichni žáci jsou vzděláváni v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení podle dobíhajícího vzdělávacího programu schváleného MŠMT ČR *Pomocná škola č. j. 24 035/97–22* a *Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy č. j. 15988/2003–24*. V tomto školním roce se nově realizuje ŠVP ZŠS s motivačním názvem „*Herbenka II*“ - I. a II. díl. Vzdělávání žáků se SMP a TMP zajišťuje 8 odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků, 5 učitelek a 3 asistentky pedagoga.

Vzdělávání žáků se SMP a TMP probíhá ve dvoupodlažní budově s bezbariérovým přístupem na adrese Herbenova 4. Pro možnost pohybu žáků po celé budově je škola vybavená schodolezem. Materiální vybavení odpovídá vzdělávacím potřebám mentálně postižených žáků. V posledních třech letech došlo k výraznému zlepšení vybavení výpočetní technikou tak, že kromě jedné učebny jsou všechny vybaveny interaktivní tabulí. Došlo k rekonstrukci elektrorozvodů a vybudování hřiště na školní zahradě. V roce 2009 škola obdržela 517.548 Kč a v roce 2010 celkem 942.050 Kč v rámci operačního programu *Vzdělávání pro konkurenceschopnost*, prioritní osa 1.2 – rovné příležitosti na „*Projekt Autitříd v Břeclavi*“. Dalším projektem spolufinancovaným z prostředků EU byl „*Projekt EU pro Herbenku*“ a maximální výše finanční podpory byla 687.000 Kč. V budově má pronajaté prostory obecně prospěšná společnost *Remedia Plus s.r.o.*, která zajišťuje osobní asistenci, rehabilitace a terapie žákům s TMP.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Ředitelka rozhodla o zařazení žáků ZŠS do odpovídajících vzdělávacích programů na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonných zástupců, čímž zajistila jeden z předpokladů úspěšnosti žáků a dosahování dobrých výsledků při vzdělávání. Dokumentace obsahující materiály týkající se zařazení žáků byla vedena nepřehledně. Většina žáků je vzdělávána podle edukačního plánu a někteří mají vypracovaný na základě doporučení školského poradenského zařízení individuální vzdělávací plán (IVP).

ŠVP ZŠS s motivačním názvem „*Herbenka II*“ je po obsahové stránce kvalitně zpracován. Drobné formální nedostatky škola v průběhu inspekce odstranila. V rámci realizovaného ŠVP ZŠS – díl I. škola využila disponibilní hodiny na rozšíření časové dotace předmětů tělesná výchova, věcné učení a čtení. V ŠVP ZŠS – díl II. prostřednictvím disponibilních hodin rozšířila výuku o předmět rozumová výchova. V rámci výuky jedna ze tříd ZŠS jezdí pravidelně na hipoterapii. Kromě běžné výuky škola pro žáky v tomto školním roce organizuje zájmové kroužky, žáci ZŠS jsou zařazováni do projektových akcí, projektových dnů a škola pro ně vhodně a cíleně organizuje různé kulturní akce, kurzy, školy v přírodě a další akce vhodně doplňující jejich vzdělávání.

Učební plány realizovaných vzdělávacích programů jsou naplňovány v plném rozsahu. Kvalitní personální a organizační zajištění pozitivně ovlivňovalo průběh výuky. Počet pedagogických pracovníků ve třídách odpovídal počtu a postižení žáků. Dle aktuálních možností a schopností žáků vyučující volili přiměřené vzdělávací metody. Vždy žáky vhodně motivovali a podporovali jejich úspěšnost. Díky cíleně zaměřeným aktivitám si žáci v průběhu výuky osvojovali pracovní, komunikativní a sociální kompetence. Vyučující promyšleně kladenými otázkami průběžně zjišťovali míru pochopení probíraného učiva a při tom slovně hodnotili žáky. I přes nadstandardní technické podmínky pro výuku (diaprojektory, interaktivní tabule, příslušný software apod.) vyučující využívali převážně tradiční pomůcky - kartičky, obrázky a další drobné

pomůcky. V době inspekce ve škole nebyly využívány žádné podpůrné terapie. Žáci vyjadřovali svoji spokojenost ve škole.

Výsledky vzdělávání žáků ZŠS učitelky v průběhu klasifikačních období zaznamenávají do žákovských knížek a projednávají je pravidelně na pedagogických radách, kde jsou analyzovány ve všech vzdělávacích oblastech vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávacího programu a žáků. V případě ZŠS se sledují zejména pokroky žáků, úspěchem je dobrá docházka, pozitivní motivace ke vzdělávání a absence kázeňských problémů. Hodnocení edukačních plánů a IVP žáků je výstižné, vypovídá o posunech v dovednostech a znalostech žáků a je zpracováno v souladu s pravidly stanovenými školou. Ve školním řádu je formulována povinnost hodnotit výsledky žáků ZŠS slovně podle příslušného ustanovení školského zákona a škola tuto zásadu dodržuje.

Činnosti spojené s výchovným poradenstvím a oblastí prevence sociálně patologických jevů zajišťují pro všechny žáky školy dvě učitelky bez požadovaného specializačního studia, které spolu při řešení problémů a plánování akcí úzce spolupracují. Výchovná poradkyně eviduje dokumentaci žáků a ve spolupráci s třídními učiteli organizuje vyšetření ve školských poradenských zařízeních. V některých případech rodiče následná vyšetření odmítají, nespolupracují a škola nemá o provedených vyšetřeních zpětnou vazbu. Škola nemá vytvořen systém, jak postupovat v těchto případech. Kariérní poradenství je z důvodu počtu vycházejících žáků a jejich pokračování ve studiu využíváno minimálně. V rámci preventivních opatření jsou žáci zapojováni do aktivit odpovídajících jejich mentálnímu postižení. I když má škola zřízenou výchovnou komisi, v letošním školním roce nemusela řešit žádné rizikové chování žáků ZŠS. Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví žáků je dobře zpracovaná ve školním řádu i dalších vnitřních dokumentech. Žáci jsou průběžně informováni o možných rizicích před různými akcemi a prázdninami přiměřenou formou. Pro zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků při výuce i všech pořádaných činnostech škola zajišťuje bezpečné prostředí.

Škola zveřejňuje informace a svoje aktivity na webových stránkách, prezentuje se v tisku, vlastními informačními materiály a mnohými akcemi. Nabízí rodičům žáků ZŠS konzultace a třídní schůzky, ředitelka se s rodiči schází na setkáních v průběhu roku. Informování zákonných zástupců žáků ZŠS je založeno na písemných zprávách o žácích a jejich výsledcích ve škole v deníčkách a žákovských knížkách. Škola každodenně ústně informuje rodiče žáků s TMP a s více vadami o aktuálním stavu žáků při jejich přejímání. V případě potřeby zve rodiče do školy a informuje o problémech při vzdělávání. Spolupráce školy s rodiči je většinou dobrá. Školská rada plní svou funkci a projednává zásadní dokumenty školy předložené ředitelkou. Pro školu je odborně a metodicky přínosná spolupráce s pedagogickým centrem při Základní škole Brno, Štolcova. Přínosná je také spolupráce s Městem Břeclav a Úřadem práce Břeclav a se základními školami pro žáky s mentální retardací. Zkušenosti ze vzdělávání si škola vyměňuje také se speciálními zahraničními školami v Rakousku a na Slovensku, mimo to také se speciálními školami v Kyjově a ve Znojmě. Škole přispívají také sponzorské firmy v Břeclavi formou darů v podobě hraček, pomůcek pro žáky ZŠS, osobních počítačů, úhrad vstupného apod. Pro žáky i absolventy ZŠS byl významný projekt „Žijeme s vámi“, poskytující možnosti dalšího dlouhodobého i krátkodobého vzdělávání v kurzech a formy pracovních terapií, současně bylo ve škole zřízeno pro tyto aktivity tzv. integrační centrum. Kurzy jsou ukončeny osvědčením o absolvování kurzu (příprava pokrmů, keramika, dílenské činnosti a informační technologie). V rámci uvedeného projektu bylo pro pedagogické pracovníky uspořádáno další vzdělávání, kterým získali lektorská osvědčení pro vedení uvedených kurzů. Pro školu je aktuální zapojení do projektu „EU – peníze školám“ v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, a to v projektu ke čtenářské gramotnosti, zkvalitnění výuky cizích jazyků, inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím

ICT. Tím jsou zvyšovány jejich profesní kompetence. Inovativními formami a aktivitami je zefektivňováno vzdělávání a zkvalitňována názornost vzdělávání. Partnerské aktivity školy a spolupráce s organizacemi je přínosná a pomáhá zlepšovat podmínky a obohacuje vzdělávání ZŠS.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení, splňuje požadavek odborné kvalifikace, absolvovala funkční studium a četná další vzdělávání. Uvedené skutečnosti a její dlouholeté zkušenosti ve funkci ředitelky (od roku 1990) přispěly ke kvalitnímu a efektivnímu řízení školy. Ředitelka plní povinnosti obsažené v příslušných ustanoveních školského zákona. Z hlediska řízení organizace jsou třídy ZŠS začleněny jako jedna součást systému této členité organizace v rámci základní školy. V koncepci jsou jasně stanoveny priority a úkoly pro další rozvoj ZŠS, které se daří postupně v rámci ročních nebo aktuálních úkolů realizovat. Významným dokumentem pro celou oblast řízení a pro další rozvoj školy bylo kvalitně zpracované vlastní hodnocení. V něm vedení školy provedlo dotazníkovou šetření a SWOT analýzu, na základě kterých si jasně uvědomuje silné a slabé stránky a další úkoly pro celou školu. Koncepční záměry, dlouhodobé úkoly a priority jsou provázané s dalšími dokumenty školy, včetně hlavních a dílčích úkolů a směrnic pro pracovníky školy. Školní řád obsahující pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání je s ohledem na žáky ZŠS vypracován v souladu s příslušnými ustanoveními právních předpisů. Kvalitnímu řízení školy přispívá funkční vnitřní informační systém a pedagogická rada, která projednává podrobně otázky týkající se vzdělávání žáků ZŠS, jejich výsledků a problémů. Ředitelka využívá při řízení rozdělení kompetencí mezi vedoucí pracovníky, mimo to je pro odborné vedení zřízeno metodické sdružení pedagogických pracovníků ZŠS, přispívající k předávání zkušeností při tvorbě a ověřování ŠVP a zkušeností v rámci školy. Ředitelka analyzuje a vyhodnocuje zjištění získaná prostřednictvím dobře zabezpečeného a realizovaného kontrolního systému, zejména z hospitační činnosti. Se závěry pracuje a vyhodnocení zapracovává do plánů školy. Významnou podmínkou pro zajištění kvalitního vzdělávání žáků je personální strategie, kde je aktuálně optimální stav. Žáky ZŠS vzdělávají odborně kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci. Úvazky i přidělení učitelek a asistentek do tříd k žákům byly promyšlené a efektivní. Stabilitu a kvalitu pedagogického sboru podporují finanční prostředky čerpané z rozvojových projektů. Jedna učitelka ZŠS absolvovala specializační studium potřebné pro funkci koordinátorky ŠVP. Všechny učitelky se průběžně vzdělávají v mnoha oblastech doplňujících a rozšiřujících speciálně pedagogické vzdělání. Na školení a vzdělávání čerpala škola v roce 2008 cca 14 tis. Kč, v roce 2009 cca 36 tis. Kč a v roce 2010 celkem cca 10 tis. Kč. Strategie řízení i personální strategie jsou výrazně zaměřeny na rozvoj školy a pedagogických pracovníků, což se promítá pozitivně do vzdělávání žáků ZŠS.

Materiální vybavení školy je kvalitní, v oblasti výpočetní techniky nadstandardní. Žáci využívají podnětně vyzdobené kmenové učebny, velmi dobře vybavené pomůckami, relaxačními kouty a výpočetní technikou včetně interaktivních tabulí. Ty škola pořídila převážně z prostředků poskytnutých v rámci projektu EU – Peníze školám. Pro výuku tělesné výchovy je k dispozici cvičebna a hřiště, pro výchovné předměty využívají kuchyňku, dílnu a školní pozemek. Při výuce je možné využít počítačovou učebnu. Škola nemá vytvořeny samostatné prostory pro individuální relaxaci a stimulaci žáků ZŠS z důvodu aktuálního nedostatku prostor. Tuto skutečnost ovlivňuje i to, že část budovy

škola pronajímá obecně prospěšné společnosti Remedia Plus a pouze pronajatou učebnu, kde jsou vzdělávání žáci formou individualizované výuky, využívají k relaxačním činnostem. Využívané prostory celkově odpovídají potřebám žáků s mentálními postižením.

Finanční prostředky, se kterými škola v hodnoceném období let 2008 – 2010 hospodařila, byly z hlediska provádění hlavní činnosti školy dostačující a z dlouhodobého hlediska nepředstavovaly pro školu riziko.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávání žáků ZŠS odpovídá zápisu v rejstříku škol a školských zařízení. Podle platného a velmi dobře zpracovaného ŠVP ZŠS s motivačním názvem „Herbenka II“ I. a II. díl se v tomto školním roce vzdělávají žáci v 1. a 7. ročníku.

Velmi dobré materiální vybavení a optimální personální podmínky, včetně efektivního řízení a pozitivního klimatu školy, vytvářely předpoklady pro úspěšné naplňování cílů vzdělávání realizovaných vzdělávacích programů žáků ZŠS. Jistým omezením jsou však prostorové možnosti školy. Škola zajišťuje poradenské služby, preventivní aktivity a bezpečné prostředí pro žáky ZŠS. Uskutečňované partnerské aktivity přispívají k začlenění žáků do běžného života a pomáhají naplňovat zejména socializační cíle vzdělávání ZŠS. Významné je pro školu zapojení do projektů, které přinášejí nemalé finanční prostředky, využívané na vybavení pomůckami a ICT a na další vzdělávání pedagogů, což se začíná příznivě projevat při vzdělávání žáků.

Při výuce přistupovali vyučující k žákům s ohledem na jejich postižení, diferencovali výuku dle jejich schopností a možností. Pedagogickým pracovníkům se dařilo vytvářet příznivé a podnětné klima vzájemné podpory a tolerance. Škola informuje zákonné zástupce o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků, má pro to nastavena pravidla, která jsou dodržována.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu *Česká školní inspekce Brno, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno*. Případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (e-podatelná příslušného inspektorátu) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční

zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 14. června 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jan Dusík, školní inspektor

Jan Dusík, v.r.

PhDr. Renáta Ševčíková, školní inspektorka

Renáta Ševčíková, v.r.

Bc. Helena Svobodová, kontrolní pracovnice

Helena Svobodová, v.r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Břeclavi dne 17. června 2011

(razítko)

Mgr. Miloslava Poppová, ředitelka školy

Miloslava Poppová, v.r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky byly/nebyly podány.